

יום רביעי, כ"ח תשרי, תשפ"ה
30 אוקטובר, 2024
סימוכין: 010-10-2024

לכבוד:

ועדת הפטור המשרדית

שלום רב,

הנדון: מחקרים בין-לאומיים 2025-2030

מדינת ישראל משתתפת במחקרים בין-לאומיים שונים הנערכים ע"י ארגון ה-OECD וארגון ה-IEA וזאת בהתאם להחלטת משרד החינוך.

מטעם ארגון OECD (Organization for Economic Co-operation and Development), הארגון לשיתוף פעולה ופיתוח כלכלי, שבו ישראל חברה מאז שנת 2009, ישראל משתתפת בשלושה מחקרים בין-לאומיים:

- **מחקר PISA** - הבדוק באיזו מידה תלמידים הקרובים לסוף חינוך חובה (במרבית המדינות) רכשו כלי חשיבה כלליים והבנה של הנושאים הנבדקים באופן המאפשר התמודדות טובה ויעילה עם סביבתם. המחקר נערך במחזוריות של ארבע שנים (החל מהמחזור הבא; עד כה נערך במחזוריות של שלוש שנים). בכל מחזור מחקר נבדקים שלושת תחומי הדעת, אך בכל פעם מושם דגש מיוחד על אחד משלושת התחומים (קריאה, מתמטיקה ומדעים). ישראל השתתפה במחקר פיזה 2000, מחקר פיזה הראשון (בשנת 2002) ולאחר מכן במחקר פיזה 2006, 2009, 2012, 2015, 2018 ו-2022 ומשתתפת במחקר פיזה 2025. מאז שנת 2015 המחקר מתבצע בפורמט ממוחשב בלבד.

- **מחקר TALIS - Teaching and Learning International Survey**
מדובר בשלושה מחקרים שונים המתמקדים בצוותי ההוראה בשלבי חינוך שונים.
א. מחקר TALIS המתמקד בסגלי הוראה ומנהלים בחטיבות הביניים ונועד לבדוק תפיסות של מורים ומנהלים בנוגע להוראה ולמידה, פרקטיקות הוראה בכיתה והתפתחותם המקצועית של המורים. המחקר מאפשר ללמוד על ההבדלים בין מדינות מבחינת המדיניות החינוכית ופרקטיקות ההוראה, ועל השפעתה של המדיניות החינוכית על התפתחותם המקצועית של מנהלים ומורים ועל סביבת הלמידה של בתי הספר. ישראל השתתפה במחקר לראשונה ב-2013, ולאחר מכן במחקר טאליס שהתקיימו ב-2018 ו-2024, ותשתתף במחקר הבא ששלב המחקר העיקרי ייערך ב-2030.

- ב. מחקר TALIS Starting Strong – המכונה גם **ECEC (Early Childhood Education and Care)**
מחקר המתמקד בצוותי החינוך והטיפול במסגרות החינוך לגיל הרך בגילי 3-6. מדינת ישראל השתתפה במחקר זה במחזור הראשון שהתקיים ב-2018 ולאחר מכן במחזור שהתקיים ב-2024. המחקר מאפשר ללמוד על ההבדלים בין מדינות מבחינת המדיניות החינוכית בשלב החינוך הקדם-יסודי. על ההכשרה המקצועית וההתפתחות המקצועית של צוותי החינוך-טיפול בגני הילדים, המוטיבציה והאטרקטיביות של המקצוע, ותפיסות בנוגע להליך החינוכי - למידה וטיפול בבילדי הגן, על איכות הטיפול והלמידה במסגרות חינוך אלו ועוד. המחקר העיקרי הבא יתקיים בשנת 2030 וישראל מתעתדת להשתתף במחזור זה.

ג. מחקר TALIS Starting Strong – המכונה גם **ECEC U3** (Early Childhood Education and Care) **Under 3**

מחקר המתמקד בצוותי החינוך והטיפול במסגרות החינוך-טיפול לגיל הרך בגילי לידה עד 3. מדינת ישראל השתתפה במחקר זה במחזור הראשון שהתקיים ב-2018 ולאחר מכן במחזור שהתקיים ב-2024. המחקר מאפשר ללמוד על ההבדלים בין מדינות מבחינת המדיניות החינוכית בשלב המוקדם ביותר של חינוך קדם-יסודי, על ההכשרה המקצועית וההתפתחות המקצועית של צוותי החינוך-טיפול במעונות היום ובמשפחותונים, המוטיבציה והאטרקטיביות של המקצוע, ותפיסות בנוגע להליך החינוך-טיפול בתינוקות ופעוטות וילדי גן, על איכות הטיפול והלמידה במסגרות חינוך אלו ועוד. המחקר העיקרי הבא יתקיים בשנת 2030 וישראל מתעתדת להשתתף במחזור זה.

מטעם ארגון ה-IEA (International Association for the Evaluation Achievement), הארגון הבין-לאומי להערכת הישגים בחינוך, ישראל משתתפת בשני מחקרים בין-לאומיים:

- מחקר TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study) - בודק את רמת השליטה של תלמידי כיתות ח' בתחומי המתמטיקה והמדעים תוך התייחסות לתכנית הלימודים המיועדת, המופעלת והמושגת בכל אחת מהמדינות המשתתפות. המחקר נערך אחת לארבע שנים. ישראל השתתפה בו בשנים 1995, 1999, 2003, 2007, 2011, 2015, 2019 ו-2023, ותשתתף במחזור הבא ששלב המחקר העיקרי בו יתקיים ב-2027. החל משנת 2019 המחקר נערך במחקר בפורמט ממוחשב, eTIMSS.
- מחקר PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study) בודק את אוריינות הקריאה בקרב תלמידי כיתות ד'. המחקר מתמקד בבחינת מיומנויות הבנת הנקרא, השגת יעדי קריאה, התנהגויות ועמדות כלפי קריאה. המחקר נערך אחת לחמש שנים. ישראל השתתפה במחקרי פירלס 2001, 2006, 2011, 2016 ו-2021 (שבמספר מדינות, ובהן ישראל, נערך ב-2022 בעקבות מגפת הקורונה), ותשתתף במחזור המחקר הבא שייערך בשנת 2026. החל ממחזור 2021 המחקר כולו מתבצע באופן ממוחשב.

אין שום גוף נוסף אשר עורך מחקרים בין-לאומיים אלו. גופים אלו הם היחידים העורכים מחקרים אלו. לכן, יש לראות ארגונים אלו כספק יחיד לצורך העברת המחקרים לעיל

בברכה,

ד"ר ענבל רון-קפלן
מנהלת אגף פיתוח כלים

העתקים:

ד"ר גל אלון, מנכ"ל רמ"ה
עמית דהן, מנהלת אגף א' משאבי אנוש, תקציב ולוגיסטיקה
מרינה אינדזליכין, כלכלנית